

Prognozy na rok 2020

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 23 stycznia 2019 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

SPIS TREŚCI

Dla siebie i rodziny	1
Dla zakładu pracy	4
Dla Polski.....	6
Dla świata.....	10

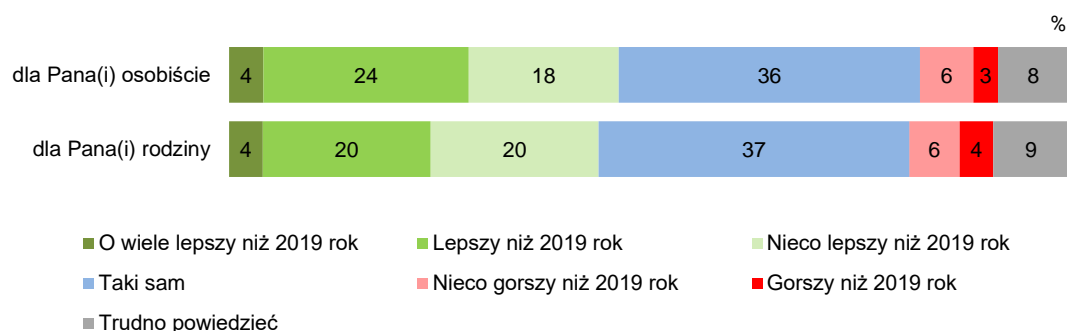
Od niemal trzydziestu lat w grudniu¹ pytamy Polaków o przewidywania na temat nadchodzącego roku. Pytania dotyczą zarówno wymiaru prywatnego (spraw osobistych, rodzinnych), jak i zawodowego, a także sytuacji w kraju i na świecie.

DLA SIEBIE I RODZINY

Polacy najczęściej spodziewają się, że rok 2020 będzie dla nich osobiście i dla ich rodzin lepszy od poprzedniego (odpowiednio 46% i 44%). Na ogół jednak nie spodziewają się radykalnej poprawy – jedynie po 4% twierdzi, że będzie to rok o wiele lepszy od poprzedniego. Liczni respondenci przewidują też, że 2020 rok będzie dla nich osobiście i dla ich rodzin taki sam jak 2019 (odpowiednio 36% i 37%). W zdecydowanej mniejszości są natomiast badani spodziewający się pogorszenia (9% w odniesieniu do siebie i 10% w odniesieniu do rodziny), przy czym praktycznie nikt nie spodziewa się w życiu swoim i najbliższych dużej zmiany na gorsze. Warto zauważyć, iż – podobnie jak przed rokiem² – oczekiwania co do losów swojej rodziny są nieco mniej optymistyczne niż w odniesieniu do własnej osoby.

CBOS

RYS. 1. Jaki będzie 2020 rok:

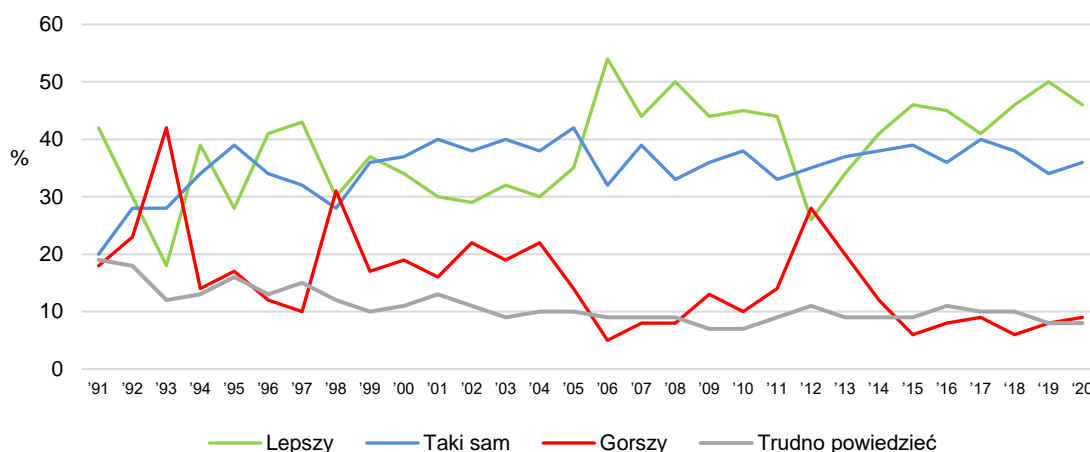
¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (355) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 28 listopada – 5 grudnia 2019 roku na liczącej 910 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

² Zob. komunikat CBOS „Jaki będzie rok 2019?”, styczeń 2019 (oprac. B. Badora).

Generalnie prognozy na nadchodzący rok dotyczące samych respondentów i ich rodzin są mniej optymistyczne niż przed rokiem. Jednocześnie, porównując prognozy na 2020 rok z prognozami formułowanymi w odniesieniu do poszczególnych lat począwszy od 1991 roku, możemy zauważyć, iż w tym okresie w wymiarze osobistym jedynie trzy razy z rozpoczęciem nowego roku więcej osób niż obecnie oczekiwało poprawy swego losu (dotyczyło to roku 2006, 2008 i 2019). Jeśli chodzi o rodziny, to częściej niż rok 2020 z nadziejami na poprawę losu witane były jedynie lata: 2006, 2008, 2018 i 2019.

CBOS

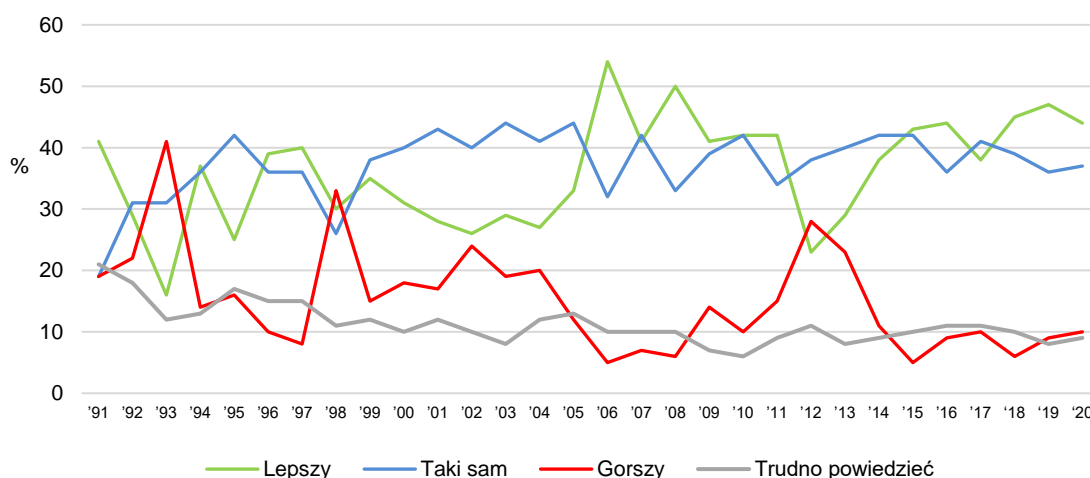
RYS. 2. Jaki będzie nadchodzący rok dla Pana(i) osobiście?

Badani odpowiadali używając 7-stopniowej skali: 1 – o wiele lepszy niż rok poprzedni, 2 – lepszy, 3 – nieco lepszy, 4 – taki sam, 5 – nieco gorszy, 6 – gorszy, 7 – dużo gorszy niż rok poprzedni. „Lepszy” – suma odpowiedzi od 1 do 3, „gorszy” – suma odpowiedzi od 5 do 7

CBOS

RYS. 3. Jaki będzie nadchodzący rok dla Pana(i) rodziny?

Badani odpowiadali używając 7-stopniowej skali: 1 – o wiele lepszy niż rok poprzedni, 2 – lepszy, 3 – nieco lepszy, 4 – taki sam, 5 – nieco gorszy, 6 – gorszy, 7 – dużo gorszy niż rok poprzedni. „Lepszy” – suma odpowiedzi od 1 do 3, „gorszy” – suma odpowiedzi od 5 do 7

Dla przewidywań dotyczących 2020 roku istotny jest punkt odniesienia, czyli oceny roku poprzedniego, które są w wymiarze osobistym i rodzinnym rekordowo wysokie³. W aspekcie osobistym optymistyczne prognozy związane z nowym rokiem najczęstsze są w grupie badanych bardzo dobrze oceniających rok 2019. Oczekiwanie, że rok 2020 będzie dla nich osobiście lepszy niż 2019, wyraża także większość respondentów dobrze oceniających rok 2019. Optymistami są jednak również w większości badani, dla których rok 2019 był zły. Najniższy poziom optymizmu notujemy natomiast wśród ankietowanych oceniających, że rok 2019 był dla nich osobiście „ani dobry, ani zły” – blisko połowa z nich (49%) uważa, że rok 2020 będzie taki sam. Relatywnie mniejszy optymizm cechuje też badanych, którzy oceniają miniony rok jako dość dobry dla siebie.

TABELA 1

Jaki będzie 2020 rok dla Pana(i) osobiście?	Jaki był, najogólniej rzecz biorąc, 2019 rok dla Pana(i) osobiście?				
	Bardzo dobry	Dobry	Dość dobry	Ani dobry, ani zły	Zły*
	procentowanie w kolumnach				
O wiele lepszy niż 2019 rok	9	3	5	2	5
Lepszy niż 2019 rok	40	29	18	7	27
Nieco lepszy niż 2019 rok	11	19	22	12	24
Taki sam jak 2019 rok	34	33	43	49	16
Nieco gorszy niż 2019 rok	1	5	4	15	6
Gorszy niż 2019 rok	0	2	1	3	13
Dużo gorszy niż 2019 rok	0	0	0	0	0
Trudno powiedzieć	4	8	7	12	9

* Z uwagi na niską liczebność połączono odpowiedzi „Raczej zły”, „Zły” i „Bardzo zły”

Wśród ankietowanych pozytywnie oceniających rok 2019 w odniesieniu do rodziny im lepsza jest jego ocena, tym częściej wyrażane jest przekonanie, że 2020 rok będzie jeszcze lepszy. W nowy rok z optymizmem wchodzi także blisko połowa (48%) respondentów oceniających, że rok 2019 był dla ich rodzin zły. Warto zauważyć, iż respondenci oceniający miniony rok jako dość dobry, oraz ci, którzy uważają, że był on dla ich rodzin „ani dobry, ani zły”, częściej niż pozostali przewidują, że rok 2020 będzie taki sam jak poprzedni.

TABELA 2

Jaki będzie 2020 rok dla Pana(i) rodziny?	Jaki był, najogólniej rzecz biorąc, 2019 rok dla Pana(i) rodziny?				
	Bardzo dobry	Dobry	Dość dobry	Ani dobry, ani zły	Zły*
	procentowanie w kolumnach				
O wiele lepszy niż 2019 rok	10	5	3	2	4
Lepszy niż 2019 rok	28	25	15	10	17
Nieco lepszy niż 2019 rok	19	20	24	17	27
Taki sam jak 2019 rok	35	36	41	42	16
Nieco gorszy niż 2019 rok	2	4	5	12	9
Gorszy niż 2019 rok	0	2	3	6	14
Dużo gorszy niż 2019 rok	0	0	0	0	1
Trudno powiedzieć	6	9	8	11	12

* Z uwagi na niską liczebność połączono odpowiedzi „Raczej zły”, „Zły” i „Bardzo zły”

³ Zob. komunikat CBOS „Jaki był rok 2019?”, grudzień 2019 (oprac. B. Badora).

Przewidywania dotyczące tego, jaki będzie rok 2020 w wymiarze osobistym i rodzinnym, zależą głównie od oceny własnych warunków materialnych. Najbardziej optymistycznie swoją przyszłość i przyszłość swych rodzin w nadchodzącym roku widzą badani, którzy dobrze oceniają warunki materialne swoich gospodarstw domowych (odpowiednio 52% i 49% uważa, że rok 2020 będzie lepszy niż 2019). Im niższa ocena aktualnych warunków materialnych własnego gospodarstwa domowego, tym częstsze są prognozy, że rok 2020 będzie dla respondentów osobiście i ich rodzin gorszy niż rok 2019 (por. tabele aneksowe 2 i 3). Warto zauważyć, iż najczęściej nadzieję na poprawę swego losu i losu swych rodzin w nowym roku wyrażają badani poniżej 25 roku życia (odpowiednio 67% i 65%).

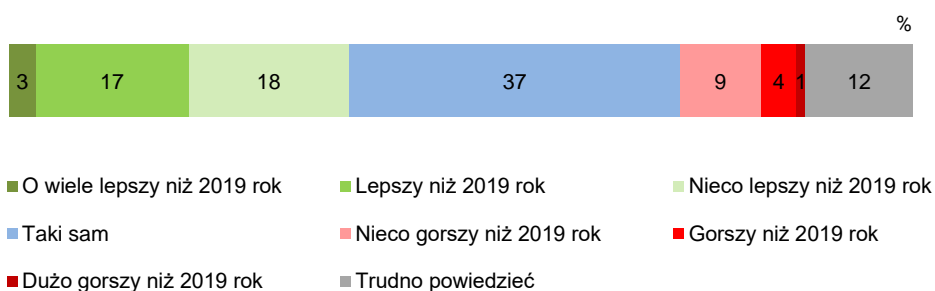
DLA ZAKŁADU PRACY

Nieco mniej optymistyczne niż w odniesieniu do życia prywatnego są przewidywania Polaków dotyczące sytuacji zakładów pracy. Badani pracujący zawodowo niemal równie często spodziewają się, że dla ich zakładów pracy rok 2020 będzie lepszy niż 2019, co uważają, że będzie taki sam jak poprzedni (38% wobec 37%). W zdecydowanej mniejszości są natomiast ci, którzy przewidują, że sytuacja ich zakładów pracy w nowym roku się pogorszy (14%).

CBOS

RYS. 4. Jaki będzie 2020 rok dla Pana(i) zakładu pracy?

ODPOWIEDZI OSÓB AKTYWNYCH ZAWODOWO

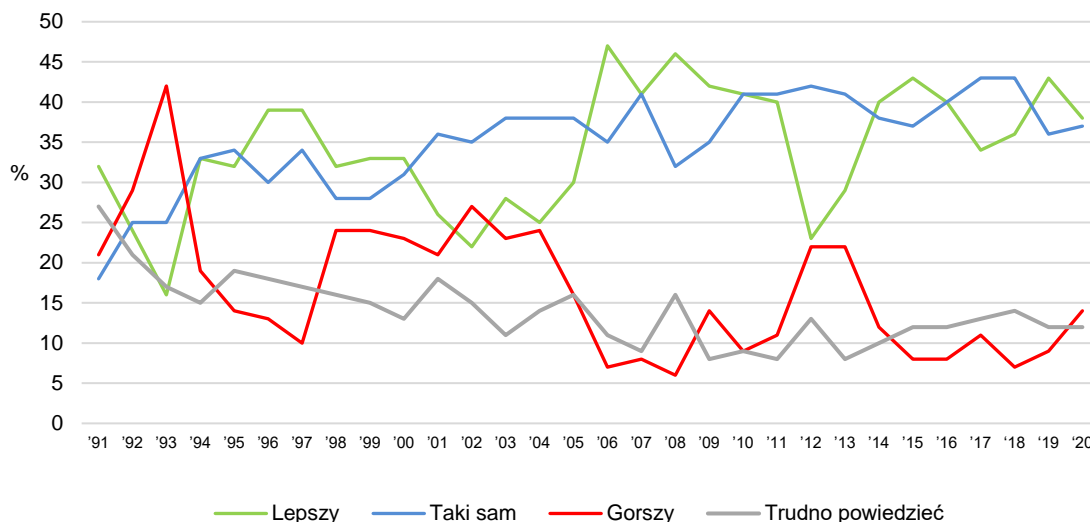

W porównaniu z poprzednim rokiem prognozy na rok 2020 dotyczące zakładów pracy wyraźnie się pogorszyły – po 5 punktów procentowych ubyło aktywnych zawodowo uważających, że nowy rok będzie dla ich zakładów pracy lepszy niż poprzedni, a przybyło tych, którzy spodziewają się w tej sferze pogorszenia.

RYS. 5. Jaki będzie nadchodzący rok dla Pana(i) zakładu pracy?

ODPOWIEDZI OSÓB AKTYWNYCH ZAWODOWO

Badani odpowiadali używając 7-stopniowej skali: 1 – o wiele lepszy niż rok poprzedni, 2 – lepszy, 3 – nieco lepszy, 4 – taki sam, 5 – nieco gorszy, 6 – gorszy, 7 – dużo gorszy niż rok poprzedni. „Lepszy” – suma odpowiedzi od 1 do 3, „gorszy” – suma odpowiedzi od 5 do 7

Podobnie jak prognozy dotyczące sfery osobistej, tak i przewidywania dotyczące losów zakładów pracy respondentów w 2020 roku silnie wiążą się z oceną roku 2019 w tym aspekcie. Im lepsze oceny minionego roku, tym większy optymizm dotyczący roku 2020. W grupie badanych oceniających miniony rok bardzo dobrze zdecydowana większość (80%) uważa, że rok 2020 będzie dla ich zakładów pracy jeszcze lepszy niż 2019. Również blisko połowa (48%) respondentów, którzy ocenili, że 2019 rok był dla ich zakładów pracy dobry, w nowym roku spodziewa się poprawy. Ci, którzy ocenili mijający rok jako „dość dobry” lub „ani dobry, ani zły” dla swojego miejsca pracy, najczęściej nie oczekują żadnych zmian w sytuacji swoich zakładów pracy (odpowiednio 48% i 39%). Negatywnie oceniający sytuację swojego zakładu pracy w roku 2019 wyraźnie częściej spodziewają się w 2020 roku jej pogorszenia niż poprawy (45% wobec 20%).

TABELA 3

Jaki będzie 2020 rok dla Pana(i) zakładu pracy?	Jaki był, najogólniej rzecz biorąc, 2019 rok dla Pana(i) zakładu pracy? (odpowiedzi aktywnych zawodowo)				
	Bardzo dobry	Dobry	Dość dobry	Ani dobry, ani zły	Zły*
	procentowanie w kolumnach				
O wiele lepszy niż 2019 rok	9	4	1	2	0
Lepszy niż 2019 rok	53	26	12	5	2
Nieco lepszy niż 2019 rok	18	18	24	17	18
Taki sam jak 2019 rok	15	41	48	39	23
Nieco gorszy niż 2019 rok	3	4	5	21	15
Gorszy niż 2019 rok	0	1	2	3	23
Dużo gorszy niż 2019 rok	0	0	0	1	7
Trudno powiedzieć	3	5	8	13	12

* Z uwagi na niską liczebność połączono odpowiedzi „Raczej zły”, „Zły” i „Bardzo zły”

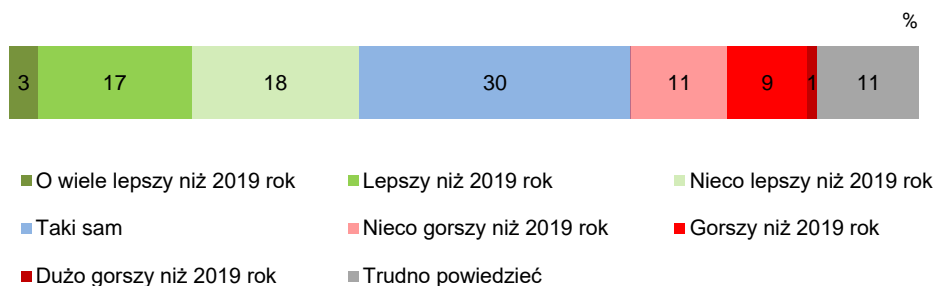
Także w przypadku prognoz dotyczących zakładów pracy kluczową rolę odgrywa ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych respondentów. Im lepsze oceny materialnych warunków życia pracujących zawodowo, tym częściej wyrażane są nadzieje na poprawę w roku 2020, a im niższe oceny własnej sytuacji materialnej, tym częstsze obawy, że rok 2020 będzie dla miejsca pracy gorszy od poprzedniego. Ponadto warto zauważyć, iż najmniej optymistycznie widzą przyszłość swoich zakładów pracy zatrudnieni w instytucjach publicznych, urzędach lub zakładach całkowicie państwowych, samorządowych, w tym także w jednoosobowych spółkach Skarbu Państwa (por. tabelę aneksową 4).

DLA POLSKI

Podobnie jak w poprzednich latach nieco bardziej niż w przypadku losów własnych, własnej rodziny i zakładów pracy podzielone są opinie badanych o tym, jaki nowy rok będzie dla Polski. Najczęściej jednak Polacy patrzą w przyszłość z optymizmem – 38% uważa, że rok 2020 będzie lepszy dla naszego kraju niż 2019, a 21% sądzi, że nowy rok będzie gorszy. Blisko co trzeci pytany (30%) nie spodziewa się w tym wymiarze żadnych zmian, a 11% uchyliło się od formułowania przewidywań.

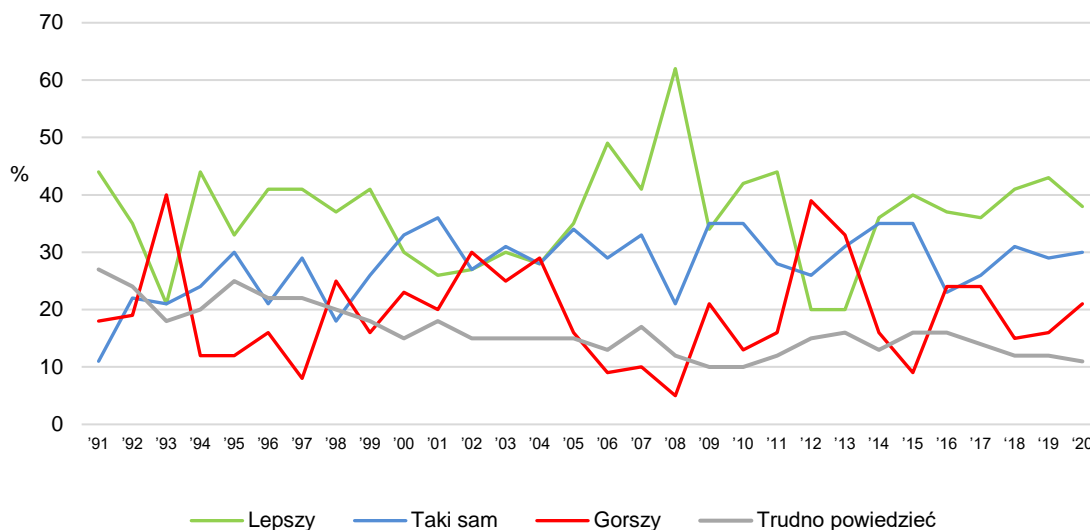
CBOS

RYS. 6. Jaki będzie 2020 rok dla Polski?

Prognozy dla kraju na 2020 rok są mniej optymistyczne niż w dwóch poprzednich latach, nadal jednak lepsze niż formułowane przez badanych w odniesieniu do lat 2016 i 2017. Warto też przypomnieć, iż w okresie od 1991 roku z rekordowo często wyrażanymi nadziejami na poprawę sytuacji w kraju Polacy rozpoczynali rok 2008, natomiast największe obawy, że nowy rok przyniesie pogorszenie w tym obszarze, dotyczyły lat 1993 i 2012.

RYS. 7. Jaki będzie nadchodzący rok dla Polski?

Badani odpowiadali używając 7-stopniowej skali: 1 – o wiele lepszy niż rok poprzedni, 2 – lepszy, 3 – nieco lepszy, 4 – taki sam, 5 – nieco gorszy, 6 – gorszy, 7 – dużo gorszy niż rok poprzedni. „Lepszy” – suma odpowiedzi od 1 do 3, „gorszy” – suma odpowiedzi od 5 do 7

W opinii społecznej miniony rok był dla Polski dobry (lata 2018–2019 stanowią w odbiorze Polaków najlepszy okres dla kraju po 1989 roku)⁴. Warto zatem przyjrzeć się prognozom dla Polski na nowy rok w zależności od oceny roku 2019. Generalnie rzecz biorąc, im lepsze oceny roku 2019, tym większy optymizm co do nadchodzących 12 miesięcy. W szczególności respondenci, którzy ocenili, że mijający rok był dla Polski dobry lub bardzo dobry, w większości (63%) spodziewają się, że rok 2020 będzie jeszcze lepszy, a co czwarty z tej grupy uważa, że będzie taki sam jak 2019 rok. Optymiści dominują też wśród oceniających rok 2019 jako dość dobry dla Polski – 46% z nich uważa, że 2020 będzie lepszy. Respondenci uważający rok 2019 za ani dobry, ani zły dla Polski najczęściej przewidują, że rok 2020 będzie taki sam (43%). Warto też zauważyć, iż większość (51%) badanych oceniających, że rok 2019 był najogólniej rzecz biorąc dla Polaki zły lub bardzo zły, nie potrafi jednoznacznie powiedzieć, czego się spodziewa dla kraju w roku 2020, a pozostali z tej grupy częściej oczekują poprawy niż pogorszenia (25% wobec 11%), natomiast wśród ankietowanych, którzy ocenili rok 2019 jako raczej zły dla Polski, większość (65%) prognozuje, iż 2020 będzie jeszcze gorszy.

⁴ Por. przypis 3.

TABELA 4

Jaki będzie 2020 rok dla Polski?	Jaki był, najogólniej rzecz biorąc, 2020 rok dla Polski?				
	Dobry*	Dość dobry	Ani dobry, ani zły	Raczej zły	Zły**
	procentowanie w kolumnach				
O wiele lepszy niż 2019 rok	7	0	2	0	0
Lepszy niż 2019 rok	34	13	6	2	11
Nieco lepszy niż 2019 rok	22	33	15	6	14
Taki sam jak 2019 rok	25	35	43	19	12
Nieco gorszy niż 2019 rok	2	9	17	23	7
Gorszy niż 2019 rok	2	2	6	36	4
Dużo gorszy niż 2019 rok	0	0	0	6	0
Trudno powiedzieć	9	8	10	8	51

* Z uwagi na niską liczebność połączono odpowiedzi „Bardzo dobry” i „Dobry”

** Z uwagi na niską liczebność połączono odpowiedzi „Zły” i „Bardzo zły”

Prognozy rozwoju sytuacji w kraju w roku 2020, podobnie jak jej oceny w roku 2019⁵, wiążą się przede wszystkim – jak w poprzednim roku – z deklarowanym stosunkiem do obecnego rządu⁶, a im bardziej zdecydowane poparcie dla gabinetu Mateusza Morawieckiego, tym większy optymizm co do najbliższej przyszłości Polski.

TABELA 5

Jaki będzie 2020 rok dla Polski?	Stosunek do rządu Mateusza Morawieckiego					
	zdecydowani zwolennicy	umiarkowani zwolennicy	obojętni	umiarkowani przeciwnicy	zdecydowani przeciwnicy	Trudno powiedzieć
	procentowanie w kolumnach					
O wiele lepszy niż 2019 rok	9	3	1	2	2	0
Lepszy niż 2019 rok	41	24	13	2	3	4
Nieco lepszy niż 2019 rok	20	25	21	13	2	24
Taki sam jak 2019 rok	18	34	30	36	26	33
Nieco gorszy niż 2019 rok	2	3	12	23	21	5
Gorszy niż 2019 rok	0	1	6	15	34	5
Dużo gorszy niż 2019 rok	1	0	0	3	5	0
Trudno powiedzieć	10	10	16	7	6	30

Prognozy dla Polski na 2020 rok istotnie różnicują także afiliacje polityczne badanych mierzone zarówno deklaracjami poparcia dla poszczególnych ugrupowań politycznych w hipotetycznych wyborach do Sejmu, jak i poglądami politycznymi określonymi na osi lewica-centrum-prawica. Biorąc pod uwagę poparcie dla ugrupowań politycznych zauważyć można, iż z największym optymizmem, jeżeli chodzi o losy kraju, wchodzi w 2020 rok badani deklarujący zamiar głosowania w wyborach do Sejmu na KW Prawo i Sprawiedliwość (60% z nich oczekuje, że rok 2020 będzie dla Polski lepszy niż 2019). Potencjalni wyborcy KW Konfederacja Wolność i Niepodległość najczęściej spodziewają się, że rok 2020 będzie dla Polski taki sam jak rok 2019 (44%). Wśród zwolenników KW Sojusz Lewicy Demokratycznej i KKW Koalicja Obywatelska PO .N IPL Zieloni największe grupy

⁵ Por. przypis 3.

⁶ Zob. komunikat CBOS „Reakcje społeczne na powołanie nowego rządu Mateusza Morawieckiego”, grudzień 2019 (oprac. B. Roguska).

stanowią natomiast respondenci uważający, że nowy rok będzie dla kraju gorszy niż poprzedni (odpowiednio 42% i 41%), a potencjalny elektorat KW Polskie Stronnictwo Ludowe jest w swych przewidywaniach mocno podzielony.

TABELA 6

Jaki będzie 2020 rok dla Polski?	Na kandydata którego komitetu wyborczego głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?				
	KW Polskie Stronnictwo Ludowe	KW Prawo i Sprawiedliwość	KW Sojusz Lewicy Demokratycznej	KW Konfederacja Wolność i Niepodległość	KKW Koalicja Obywatelska PO .N IPL Zieloni
	procentowanie w kolumnach				
O wiele lepszy niż 2019 rok	1	4	2	0	2
Lepszy niż 2019 rok	12	29	8	7	5
Nieco lepszy niż 2019 rok	22	27	10	9	9
Taki sam jak 2019 rok	23	26	34	44	35
Nieco gorszy niż 2019 rok	27	3	22	17	17
Gorszy niż 2019 rok	5	0	19	14	21
Dużo gorszy niż 2019 rok	0	0	1	2	3
Trudno powiedzieć	10	11	4	8	8

Biorąc pod uwagę deklarowane przez badanych poglądy polityczne, zauważyć natomiast można, iż poprawy sytuacji w Polsce spodziewają się przede wszystkim respondenci deklarujący poglądy prawicowe (55%), a im bliżej lewego końca skali, tym mniej oczekiwań poprawy, a więcej obaw o pogorszenie i w efekcie w grupie osób identyfikujących się z lewicą więcej badanych uważa, że rok 2020 będzie dla Polski gorszy niż 2019, niż spodziewa się poprawy (37% wobec 22%). Warto dodać, iż w wyraźnie gorszych nastrojach niż przed rokiem⁷, jeżeli chodzi o przewidywania przyszłości naszego kraju, wchodzi w nowy rok zwolennicy lewicy i politycznego centrum. Postrzeganie najbliższej przyszłości Polski związane jest też z religijnością badanych mierzoną częstością praktyk: im jest ona większa, tym częściej wyrażane jest przekonanie, że rok 2020 będzie dla Polski lepszy niż 2019 (por. tabelę aneksową 5).

Spośród analizowanych zmiennych społeczno-demograficznych prognozy dla Polski na 2020 rok najbardziej różnicuje wykształcenie, przy czym im wyższy jego poziom, tym mniej przekonanych, że nowy rok będzie dla naszego kraju lepszy od poprzedniego (od 49% wśród osób z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym do 29% w grupie osób z wyższym wykształceniem), a więcej opinii, że będzie gorszy (od 13% wśród osób z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym do 32% w grupie osób z wyższym wykształceniem). Ponadto także w tym przypadku istotną rolę odgrywa ocena warunków materialnych własnych gospodarstw domowych – im jest ona lepsza, tym więcej nadziei na lepszy rok dla Polski, a im gorsza, tym więcej obaw, że nowy rok będzie gorszy niż poprzedni. Warto dodać, że na tle pozostałych badanych pesymizmem wyróżniają się respondenci z miast liczących co najmniej 500 tys. mieszkańców, spośród których zaledwie 19% spodziewa się, że rok 2020 będzie dla Polski lepszy niż 2019, a 34% uważa, że nowy rok będzie gorszy od poprzedniego (por. tabelę aneksową 5).

⁷ Por. przypis 2.

DLA ŚWIATA

W przypadku noworocznych prognoz dla świata najczęstsze są opinie, że rok 2020 będzie taki sam, jak 2019 (33%). Wśród pozostałych badanych znacznie więcej jest optymistów oczekujących poprawy niż pesymistów (31% wobec 18%). Liczna jest też grupa respondentów niepotrafiących przewidzieć, jaki będzie rok 2020 dla świata (18%).

CBOS

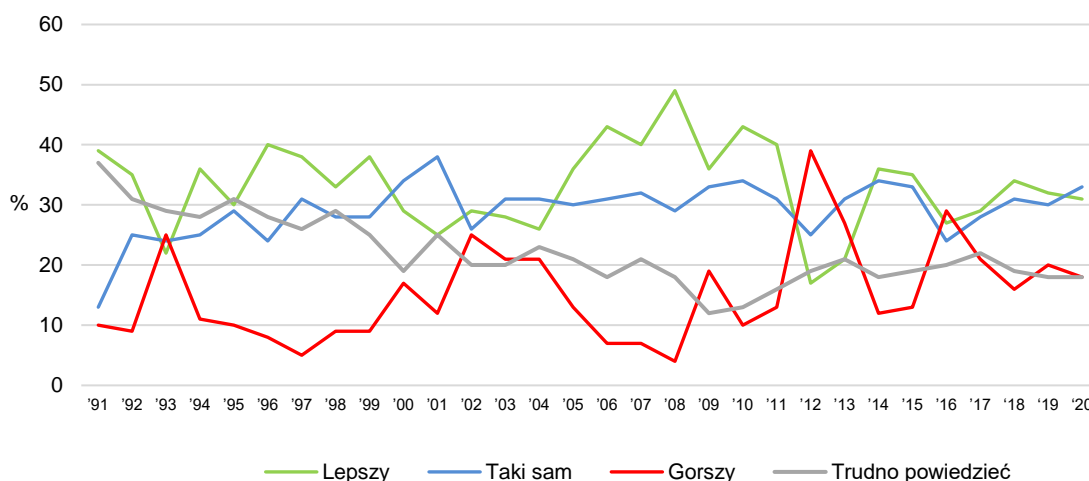
RYS. 8. Jaki będzie 2020 rok dla świata?

W porównaniu z poprzednim rokiem noworoczne prognozy dla świata niewiele się zmieniły – nieco więcej osób oczekuje stabilizacji w stosunku do minionego roku (wzrost o 3 punkty procentowe), natomiast nieznacznie ubyło oczekujących poprawy i pogorszenia sytuacji.

CBOS

RYS. 9. Jaki będzie nadchodzący rok dla świata?

Badani odpowiadali używając 7-stopniowej skali: 1 – o wiele lepszy niż rok poprzedni, 2 – lepszy, 3 – nieco lepszy, 4 – taki sam, 5 – nieco gorszy, 6 – gorszy, 7 – dużo gorszy niż rok poprzedni. „Lepszy” – suma odpowiedzi od 1 do 3, „gorszy” – suma odpowiedzi od 5 do 7

Tak jak w przypadku wcześniej omawianych wymiarów także przewidywania noworoczne dotyczące świata różnią się w zależności od tego, jak ankietowani postrzegają miniony rok. Badani oceniający, że rok 2019 był – ogólnie rzecz biorąc – dobry dla świata, w większości (54%) w nowym roku

spodziewają się poprawy sytuacji na świecie, połowa uważających, że 2019 rok był dla świata ani dobry, ani zły, ocenia, że rok 2020 będzie taki sam jak poprzedni, natomiast negatywnie oceniający w tym zakresie miniony rok w najbliższych dwunastu miesiącach znacznie częściej spodziewają się pogorszenia niż poprawy sytuacji (41% wobec 24%).

TABELA 7

Jaki będzie 2020 rok dla świata?	Jaki był, najogólniej rzecz biorąc, 2019 rok dla świata?		
	Dobry*	Ani dobry, ani zły	Zły**
	Procentowanie w kolumnach		
O wiele lepszy niż 2019 rok	6	1	1
Lepszy niż 2019 rok	28	8	7
Nieco lepszy niż 2019 rok	20	11	16
Taki sam jak 2019 rok	29	50	23
Nieco gorszy niż 2019 rok	4	14	17
Gorszy niż 2019 rok	2	3	22
Dużo gorszy niż 2019 rok	0	1	2
Trudno powiedzieć	11	12	11

* Połączono odpowiedzi „Bardzo dobry”, „Dobry” i „Dość dobry”

** Połączono odpowiedzi „Raczej zły”, „Zły” i „Bardzo zły”

Postrzeganie przyszłości świata – podobnie jak prognozy w odniesieniu do kraju – jest mocno upolitycznione, o czym świadczy fakt, iż kluczową zmienną różnicującą postrzeganie najbliższej przyszłości w wymiarze globalnym są deklaracje dotyczące głosowania w hipotetycznych wyborach do Sejmu oraz deklarowane poglądy polityczne. Tak jak w przypadku przewidywań dotyczących losów Polski, również przyszłość świata w 2020 roku najbardziej optymistycznie widzą badani deklarujący zamiar głosowania w hipotetycznych wyborach do Sejmu na KW Prawo i Sprawiedliwość (44% z nich uważa, że rok 2020 będzie dla świata lepszy niż 2019), natomiast pogorszenie sytuacji najczęściej prognozują zwolennicy KW Konfederacja Wolność i Niepodległość (45% w tej grupie). W pozostałych największych potencjalnych elektoratach najczęstsze są przewidywania, że rok 2020 będzie dla świata taki sam jak 2019.

TABELA 8

Jaki będzie 2020 rok dla świata?	Na kandydata którego komitetu wyborczego głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?				
	KW Polskie Stronnictwo Ludowe	KW Prawo i Sprawiedliwość	KW Sojusz Lewicy Demokratycznej	KW Konfederacja Wolność i Niepodległość	KKW Koalicja Obywatelska PO .N IPL Zieloni
	procentowanie w kolumnach				
O wiele lepszy niż 2019 rok	7	3	2	0	1
Lepszy niż 2019 rok	5	21	8	12	5
Nieco lepszy niż 2019 rok	15	20	12	3	9
Taki sam jak 2019 rok	33	27	36	30	45
Nieco gorszy niż 2019 rok	19	7	11	28	15
Gorszy niż 2019 rok	3	2	18	15	12
Dużo gorszy niż 2019 rok	2	0	2	2	1
Trudno powiedzieć	17	19	11	9	13

Biorąc pod uwagę poglądy polityczne deklarowane na osi lewica-centrum-prawica zauważyć można, iż – podobnie jak w przypadku przewidywań dla Polski – im bliżej prawego końca skali, tym więcej oczekiwania poprawy sytuacji na świecie w 2020 roku w porównaniu z rokiem 2019, a mniej obaw o jej pogorszenie (zob. tabelę aneksową 6).

Spośród analizowanych zmiennych społeczno-demograficznych prognozy dla świata na rok 2020 najbardziej różnicuje wiek badanych, przy czym warto zwrócić uwagę na trzy grupy. Pierwszą, wyróżniającą się ponadprzeciętnym optymizmem co do rozwoju sytuacji na świecie, stanowią badani w wieku 35–44 lata, wśród których 41% twierdzi, że rok 2020 będzie dla świata lepszy niż 2019. Pesymistami częściej niż pozostali są natomiast badani najmłodszy – w grupie wiekowej 18–24 lata 28% uważa, że rok 2020 będzie dla świata gorszy niż 2019, choć jednocześnie w tej grupie największą część stanowią optymiści (35%), natomiast relatywnie mało jest wśród nich prognozujących brak zmian (22%). Przewidywania, że rok 2020 będzie dla świata taki sam jak rok 2019, wyraziła natomiast większość (55%) osób w wieku 25–34 lata. Prognozy dla świata na nowy rok wyraźnie różnicuje też wykształcenie badanych, a im wyższy jego poziom, tym mniej optymizmu, a więcej pesymizmu. Warto dodać, iż w przypadku przewidywania losu świata w 2020 roku większemu optymizmowi sprzyja także dobra ocena własnych warunków materialnych (zob. tabelę aneksową 6).

Choć prognozy na 2020 rok są mniej optymistyczne od ubiegłorocznych, to nadal oczekiwanie poprawy własnego losu, sytuacji rodziny, zakładu pracy, Polski i świata w ciągu najbliższych dwunastu miesięcy formułowane jest znacznie częściej niż obawy o pogorszenie sytuacji. Porównując prognozy dotyczące 2020 roku z prognozami z poprzednich lat należy pamiętać, iż punktem wyjścia dla nich jest rok 2019, który przez Polaków w aspekcie osobistym, rodzinnym, a także w odniesieniu do Polski i świata jest oceniany wyjątkowo dobrze⁸. Z przeprowadzonych analiz wynika też, że generalnie ocena tego, co było, determinuje w dużej mierze przewidywanie tego, co będzie, przy czym pozytywne oceny 2019 roku wiążą się na ogół z nadziejami na poprawę w roku 2020, a negatywne skłaniają do pesymizmu. Optymistycznemu patrzeniu w przyszłość własną, rodziny, kraju i świata sprzyja przede wszystkim dobra ocena warunków materialnych własnych gospodarstw domowych.

Opracowała

Barbara Badora

---

⁸ Por. przypis 3.